Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De commendatione Fortitudinis. Pars III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-46132

Visual Library

bitur ab Aug. in libro de moribus eccleſiæ: Fortitudo eſt amor
omnia facile tolerans propter illud quod amatur. Sed videtur
hæc deſcriptio nõ ſolum cõuenire fortitudini, ſed etiam fidei,
ſpei, charitati, & timori. De fide enim legitur 1. Pet. vlt. Cui reſi-
ſtite fortes in fide. Glo. quæ eſt tanquam murus. De ſpe, ad He-
bræ. 6. Fortiſſimum ſolatium habeamus qui confugimus ad te-
nendam propoſitam ſpem &c. Gl. quod uos faciat in omni ad-
uerſitate fortes, volentes ad horam pati, vt in æternum regne-
mus. De charitate 1. ad Cor. 13. dicitur ꝙ omnia ſuffert. Et Cant.
vlt. Fortis eſt vt mors dilectio. De timore, Iob. 4. Vbi eſt timor
tuus? vbi formido tua? Glo. Has virtutes cõgruo ordine poſuit,
ſicut in via ſeculi audacia fortitudinem, timor debilitatem pe-
rit: ita in via Dei timor fortitudinem. Ad hoc dicendũ eſt, quod
fides, ſpes, & charitas & timor faciũt aliquẽ fortem ad aggre-
diendum terribilia, vel ſuſtinendum difficilia, & aliter fortitu-
do, quia act⁹ illi propriè ſunt à fortitudine originaliter. Et for-
titudo facit fortẽ formaliter ad aggrediendum terribilia & ſu-
ſtinendum difficiliora. Prædicta verò fortem faciunt eo modo
quo accidit in certamine mundano, quòd brauium quod pro-
ponitur in medium certantibus, dum videtur ab eis & ſperatur
haberi, & deſideratur, motiuũ eſt, vt virilius certent: Sic præ-
mium æternum dum per fidem aſpicitur, & per ſpem ſperatur,
& per charitatẽ deſideratur, hominem excitat vt fortius certet.
Timor etiam filialis ſiue caſtus, cuius cauſa eſt amor, dũ timet
ſeparari à Deo, quem amat, ex hoc ipſo plus Deo coniungitur,
& fortius ei adhæret. ¶ Fortitudo ſic deſcribitur, ſuper illud
Matthæi 15. Erãt quatuor millia hominum qui manducauerũt.
Gl. Fortitudo eſt firmitas animi cõtra moleſtias ſeculi. Tullius
verò in 1. Rheto. ſic eã deſcribit: Fortitudo eſt cõſiderata pericu-
lorũ ſuſceptio, & laborũ perpeſſio. Idẽ in 2. Rhet. Fortitudo eſt
magnarũ rerum appetitio, & humiliũ cõtemptio, & cũ ratione
vtilitatis laborum perpeſſio. Item fortitudo eſt rationabilis ag-
greſſio terribilium cũ conſtanti eorum perpeſſione. Macrobius.
Fortitudinis eſt animum ſupra periculi metum agere, nihilque
niſi turpia metuere, vel proſpera vel aduerſa tolerare. Ariſt.
Fortitudo eſt virtus difficillimorum in paſſionibus operatiua
gratia boni. Et loquitur Ariſtoteles de paſſionibus ſiue mole-
ſtiis exterioribus.

De commendatione Fortitudinis. PARS III.

NOtandum ergo, quòd ad commendationem Fortitudinis
poteſt valere, Primò frequẽs admonitio, quã ſacra ſcriptu-

ta facit de ipſa.Ioſ.1.Confortare,& eſto robuſtus. Simile habe-
tur Deuteron.31.& 3.Reg.2. & Dan.10. Itē Tob.4. Forti animo
eſto.Simile eiuſdē 7.¶Secūdo,ꝙ virtꝰ fortitudinis plus videtur
habere virtuoſitatis cæteris virtutibus.Vnde nomē virtutis an-
tiquitus fuit ſolius fortitudinis,vt ait Tullius.¶Tertio,ꝙ hæc
virtus multū cōpetit ſtatui in quo ſumus. Mūdus enim iſte lo-
cus eſt laboris & certaminis: ideo in vita valde neceſſaria eſt
nobis fortitudo.Ad Gala.6.Dū tempus habemus operemur bo
num ad omnes.Eccl.9. Quodcunque poteſt facere manus tua,
inſtanter operare:quia nec opus,nec ratio, nec ſcientia,nec ſa-
pientia erūt apud inferiores quò tu properas.Ber.In mūdo iſto
quaſi in ſtadio certaminis poſiti ſumus.Eccle.3. Tēpus belli &
tempus pacis.Tempus belli eſt in præſenti.Militia eſt vita ho-
minis ſuper terram.Iob 7. Vnde illa pars eccleſię quæ in terris
eſt,militans eccleſia vocatur.Quę fortitudine debet eſſe induta
in pręſenti. Pro.vlt.Fortitudo & decor indumentū eius. Eſa.52.
Induere fortitudine tua Sion.Si ſine fortitudine ſit, neceſſe ha-
bet fugere hoſtes ſuos tanquā inermis. Thre.1.Abierūt abſque
fortitudine ante faciē ſubſequētis.¶Virtus fortitudinis etiā in-
ſeparabilis eſt.Totus enim mundus non poſſet vincere vnū ho
minem in quo eſſet vera fortitudo animi. Seneca: Facilius eſt
gentē vnā quàm virum vnum vincere. Sine fortitudine animi
quaſi nihil eſt fortitudo corporis.Eccl.9.Verti me ad aliud, vi-
dique ſub ſole nec velociū eſſe curſum,nec fortium bellū.Eſa.
1.Erit fortitudo veſtra vt fauilla ſtupæ.& eiuſdē 20. erit vobis
fortitudo Pharaonis in cōfuſionem.Virtus fortitudinis Deum
lætificat. Neemiæ 8.Gaudium enim Domini eſt fortitudo ve-
ſtra.De hoſtibus triumphat.2.Reg.22. Accinxiſti me fortitudi-
ne ad pręliū,incuruaſti reſiſtentes mihi ſubtus me. Homini bo
na ſua ſeruat. Lucæ 11. Quū fortis armatus cuſtodit atriū ſuū,
in pace ſunt cuncta quæ poſſidet.Item hominem ditat.Prou.10.
Egeſtatem operata eſt manus remiſſa, manus autem fortium
diuitias parat.Eiuſdē 11.Robuſti habebunt diuitias.Et 21.Cogi
tationes robuſti ſemper in abūdantia:omnis autē piger ſemper
in egeſtate erit.¶Itē hominē glorificat,ſicut ignauia hominem
vilificat,Pro.12.Manus fortiū dominabitur:quæ autem remiſſa
eſt,tributis ſeruiet. Ipſa etiā regnum cęlorū violenter occupat.
Matt.11.Regnum cęlorum vim patitur,& violenti rapiūt illud.

De his quæ iuuant Fortitudinem. PARS IIII.

QVæ iuuant Fortitudinem, videntur duodecim eſſe. ¶Pri-
mo iuuat eam maiorum exhortatio.Deutero.20. Appro-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN